

ՀՀ ԿԱ պետական եկամուտների կոմիտե

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 34/3

18 նոյեմբերի 2016թ.

Քննարկվեց «Լեքս Ֆակտոր» ՍՊԸ տնօրենի գանգատը ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ աշխատակազմի իրավաբանական վարչության պետի 20.07.2016թ. թիվ 326523/01 որոշման դեմ:

«Լեքս Ֆակտոր» ՍՊԸ տնօրենի գանգատում բերված փաստարկները.

2016թ. հուլիսի 26-ին «Լեքս Ֆակտոր» ՍՊԸ-ի տնօրեն Կարեն Հակոբյանը (այսուհետ նաև՝ գանգատաբեր) ստացել է ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ աշխատակազմի իրավաբանական վարչության 20.07.2016թ. թիվ 326523/01 որոշումը (այսուհետ նաև՝ Որոշում), համաձայն որի նա ենթարկվել է վարչական պատասխանատվության՝ ՀՀ վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի 169.1-րդ հոդվածի 2-րդ մասով, այն է՝ որպես տուգանքի գումար է սահմանվել 20.000 դրամ:

Գանգատաբերը գտնում է, որ որոշումը կայացվել է օրենքի պահանջների խախտմամբ և ենթակա է փոփոխման՝ հետևյալ հիմնավորմամբ.

Որոշման համաձայն, դրա կայացման համար հիմք է հանդիսացել 20.07.2016թ. թիվ 3528 արձանագրությունը, որի կազմման ժամանակ գանգատաբերի կողմից միջնորդություն է արվել չկիրառել ՀՀ վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի 169.1-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված առավելագույն տուգանքը, ինչի մասին առկա է նշում արձանագրության մեջ:

Այնուամենայնիվ, անտեսելով գանգատաբերի դիրքորոշումը որոշում է կայացվել տուգանքի առավելագույն չափով՝ առանց դրա համար օրենքով սահմանված իրավական հիմքերի: Արձանագրությամբ ամրագրվել է միայն այն փաստը, որ բացակայում են վարչական պատասխանատվությունը մեղմացնող կամ բացառող հանգամանքները, սակայն որևէ դիտարկում ծանրացնող հանգամանքների առկայության վերաբերյալ, առկա չէ:

Գանգատում բերված են ՀՀ վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի 169.1-րդ հոդվածի 2-րդ մասի, 32-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ պարբերությունների, 34-րդ հոդվածի դրույթները:

Վերոհիշյալ իրավակարգավորումների բովանդակությունից հետևում է, որ ՀՀ վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքով կոնկրետ իրավախախտման համար սահմանված սանկցիայի հարաբերական բնույթը՝ կոնկրետ այս դեպքում 10.000-20.000 ՀՀ դրամ սահմանելը, պատահական չէ և նույն օրենսգրքի 32-րդ հոդվածի 2-րդ պարբերությամբ սահմանված նորմի հետ համակարգային կիրառության շրջանակներում հնարավորություն է տալիս հաշվի առնել ինչպես վարչական իրավախախտման համար պատասխանատվությունը մեղմացնող, այնպես էլ ծանրացնող հանգամանքները:

Նշված մեկնաբանությունն ուղղակիորեն բխում է հետևյալ հարցադրումից՝ եթե արձանագրությամբ ամրագրված լինեին վարչական իրավախախտումը ծանրացնող հանգամանքներ, ինչ որոշում պետք է կայացներ վարչական մարմինը, եթե վերջինս առանց նշված հանգամանքների արդեն իսկ կիրառել է պատասխանատվության

առավելագույն չափը: ՀՀ ՎԻՎՕ-ի բովանդակությունից հետևում է, որ ամրագրված իրավախախտման համար սահմանված առավելագույն չափից՝ 20.000 դրամից առավել չափով տույժ վարչական մարմինն իրավասու չէ կիրառել՝ նույնիսկ ծանրացնող հանգամանքների առկայության դեպքում, հետևաբար ստացվում է, որ ծանրացնող հանգամանքի բացակայության պայմաններում վարչական մարմինը կիրառել է դրան բնորոշ պատասխանատվության առավելագույն միջոցը:

Խախտվել են «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի դրույթները, քանի որ տույժ նշանակելիս հաշվի են առնվում կատարված իրավախախտման բնույթը, խախտողի անձը, նրա մեղքի աստիճանը, գույքային դրությունը, պատասխանատվությունը մեղմացնող և ծանրացնող հանգամանքները: Մինչդեռ, արձանագրությամբ ամրագրվել է, որ բացակայում են մեղմացնող և պատասխանատվությունը բացառող հանգամանքները, որևէ կերպ չանդրադառնալով ծանրացնող հանգամանքների առկայությանը, խախտողի անձին, նրա մեղքի աստիճանին, որևէ կերպ չի գնահատվել նախկինում նշված անձի կողմից վերոհիշյալ պարտականության կատարման բարեխղճությունը, որպիսի պարագայում բողոքարկվող որոշումը՝ պատասխանատվության միջոցի չափի առումով, չի կարող համարվել օբյեկտիվ և հիմնավորված:

Նշվածը հիմնավորվում է նաև «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածով սահմանված կարևորագույն սկզբունքով:

Խախտվել է նաև ՀՀ վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի 305-րդ հոդվածի 6-րդ պարբերության դրույթները:

Գանգատում բերված են «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 63-րդ հոդվածի 1-ին մասի, 77-րդ հոդվածի 1-ին մասի «ա» կետի դրույթները:

Ելնելով վերոգրյալից՝ գանգատաբերը խնդրում է ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ աշխատակազմի իրավաբանական վարչության 20.07.2016թ. թիվ 326523/01 որոշումը՝ կիրառված տուգանքի չափի մասով բեկանել և փոփոխել, այն է՝ որպես տուգանք սահմանել 10.000 ՀՀ դրամի չափով:

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության.

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ աշխատակազմի իրավաբանական վարչության պետը, քննելով վարչական իրավախախտման վերաբերյալ թիվ 3528 գործը և ուսումնասիրելով վարչական իրավախախտման վերաբերյալ 20.07.2016թ. թիվ 3528 արձանագրությունը պարզել է, որ «Լեքս ֆակտոր» ՍՊԸ-ի տնօրեն Կարեն Հակոբյանը «Եկամտային հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված ժամկետում չի ներկայացրել 2016թ. մայիս ամսվա եկամտային հարկի և սոցիալական վճարի ամսական հաշվարկը: Նկատի ունենալով, որ արարքը նախատեսված է «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ» ՀՀ օրենսգրքի 169.1-րդ հոդվածի 2-րդ մասով, ուստի ղեկավարվելով նույն օրենսգրքի 32-րդ հոդվածի 2-րդ մասով, 244.2-րդ, 281-րդ հոդվածներով և 282-

որ հոդվածի 1-ին կետով ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ աշխատակազմի իրավաբանական վարչության պետի կողմից 20.07.2016թ-ին ընդունվել է վարչական իրավախախտման գործի վերաբերյալ թիվ 326523/01 որոշումը (այսուհետ նաև՝ Որոշում), որով «Լեքս ֆակտոր» ՍՊԸ-ի տնօրեն Կարեն Հակոբյանը ենթարկվել է վարչական պատասխանատվության՝ գումարով 20.000 դրամի չափով:

Գանգատում բերված պնդումների վերաբերյալ, որ Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի 169.1-րդ հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված պատասխանատվության չափը տվյալ դեպքում պետք է կազմեր ոչ թե 20.000 դրամ, այլ՝ 10.000 դրամ, հարկ է նշել հետևյալը.

Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի 242.2-րդ հոդվածի համաձայն հարկային մարմինները քննում են սույն օրենսգրքի համապատասխան հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը իրեն վերապահված իրավասությունների շրջանակներում:

Հարկային մարմինների անունից վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործեր քննելու և վարչական տույժեր նշանակելու իրավունք ունեն Հայաստանի Հանրապետության վերադաս հարկային մարմնի վարչությունների պետերը և հարկային մարմնի հարկային (տարածքային) տեսչության պետերը:

Այսպիսով օրենսդիրն իրավակիրառողին իրավասություն է վերապահել համապատասխան որոշում կայացնելիս գնահատել գործի փաստական հանգամանքները և ինքնուրույն որոշել տուգանքի չափը՝ ելնելով կատարված զանցանքի ծանրության աստիճանից:

Այսինքն, տուգանքի չափը որոշելու իրավունքը վերապահված է բացառապես իրավակիրառողին, որը օգտվելով իրեն վերապահված իրավունքից կայացրել է համապատասխան որոշում:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի և «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով Հանձնաժողովը

ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Է՝

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ աշխատակազմի իրավաբանական վարչության պետի 20.07.2016թ. թիվ 326523/01 որոշումը թողնել անփոփոխ, իսկ գանգատը՝ մերժել:

Սույն որոշմանը չհամաձայնվելու դեպքում այն ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում կարող է բողոքարկվել տեսչական մարմինների միասնական բողոքարկման հանձնաժողով կամ ՀՀ վարչական դատարան:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

Վ.ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ